

Opinia o ustawie o zmianie ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (druk nr 713)

I. Cel i przedmiot ustawy

Projekt ma na celu umożliwienie pracownikom wypłaty przez Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zaliczek na poczet świadczeń, w sytuacji gdy ich pracodawca faktycznie zaprzestał działalności i pozostawił pracowników w nieuregulowanej sytuacji zarówno faktycznej, jak i prawnej. Wprowadza się zmianę w ustawie z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1211, z późn. zm.), rozszerzając rozumienie niewypłacalności pracodawcy, zgodnie z którą obejmuje ona także niezaspokojenie roszczeń pracowniczych z powodu braku środków finansowych w przypadku faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, trwające dłużej niż 2 miesiące (dodawany art. 8a). Zgodnie z aktualnym rozumieniem niewypłacalności, zawartym w w/w ustawie niezbędne jest wszczęcie określonych, procedur, a zanim zostanie wydane postanowienie przez sąd upadłościowy musi minąć pewien okres czasu, co w sytuacji pracowników stanowi dla nich dodatkową uciążliwość. Zmiana przyjęta przez Sejm w dniu 19 listopada br. pozwoli na przyspieszenie wypłat – zaliczek na poczet niezaspokojonych roszczeń pracowników. Kierownik Biura Terenowego Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, na wniosek pracownika, wypłaca zaliczkę na poczet niezaspokojonych roszczeń pracowniczych w kwocie nie wyższej od minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pracownik składając wniosek o wypłatę zaliczki, jest obowiązany złożyć oświadczenie o pozostawaniu w stosunku pracy z danym pracodawcą, rodzaju roszczeń, ich wysokości, uprawdopodobnić fakt niewypłacalności lub dowieść złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości (art. 12a ust. 1, 2 i 3). Dodano także uregulowania, na podstawie których Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zostanie uprawniony do uzyskiwania niezbędnych informacji (art. 12a ust. 4 i 5). Konsekwencją przyjętych uregulowań są - dodany art. 13a, art. 22a oraz zmiana w art. 23 w ust. 1.

Nowelizacja wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Projekt ustawy stanowił inicjatywę sejmowej Komisji Nadzwyczajnej "Przyjazne Państwo" do spraw związanych z ograniczaniem biurokracji. Intencją projektodawców było wyjście naprzeciw trudnym sytuacjom społecznym w obecnej sytuacji kryzysu gospodarczego – w okolicznościach faktycznego zaprzestania działalności przez pracodawcę, bez wszczęcia procedury likwidacyjnej i złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości. Utrata miejsca pracy i źródła utrzymania oraz stan niepewności, a wręcz niejasności co do dalszej sytuacji prawnej związanej z zatrudnieniem, który dotknął pracowników spółki Hanpol Electronics z siedzibą w Łodzi, skłoniła Komisję do wprowadzenia zmian do ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy. Projekt rozpatrywała podkomisja do spraw rynku pracy, działająca w ramach w/w Komisji.

Przyjęte sprawozdanie różni się od przedstawionego projektu, ale jego ostateczny kształt odzwierciedla ideę, którą kierowali się projektodawcy. W dodawanym art. 8a ustalono okres trwania faktycznego zaprzestania działalności – dłużej niż 2 miesiące (projekt zakładał miesiąc). Dodano uregulowania, na podstawie których Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych zostanie uprawniony do uzyskiwania niezbędnych informacji (art. 12a ust. 4 i 5). Konsekwencją przyjętych zmian są - dodany art. 22a oraz zmiany w art. 23.

III. Uwagi

1. Jest swego rodzaju paradoksem, że w stosunku do pracowników łódzkiej firmy, której sytuacja stała się asumptem do podjęcia procesu legislacyjnego i zmiany ustawy, uregulowania nowelizacji, mające wspomóc pracowników, nie będą miały zastosowania, ponieważ ustawa będzie miała zastosowanie na przyszłość.

2. W art. 12a w ust. 2 należałoby dokonać zmiany stylistycznej i gramatycznej, poprawiającej czytelność tego ustępu, składającego się z rozbudowanego i wielokrotnie złożonego zdania pierwszego. Zamiast trzykrotnego użycia zaimka "który" (dwukrotnie *o którym* oraz *w którym*), proponuje się zmianę doprecyzowującą treść i wydzielającą nowe zdanie.

Propozycja poprawki:

"- w art. 1 w pkt 2, w art. 12a w ust. 2 po wyrazach "o którym mowa w art. 15 ust. 3" przecinek zastępuje się kropką oraz wyrazy "w którym pracownik obowiązany jest" zastępuje się wyrazami "We wniosku pracownik jest obowiązany".

Bożena Langner

Główny legislator